

18.12.2009

MOTIVERINGSPROMEMORIA ÖVER KOMMUNIKATIONSVERKETS FÖRESKRIFT OM GRANSKNINGAR AV TELEFÖRETAGS KOSTNADSREDOVISNINGSSYSTEM (56 A/2009 M)

1. LAGSTIFTNING

Kommunikationsverket kan med ett beslut i enlighet med 18 § i kommunikationsmarknadslagen ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldighet att använda ett kostnadsredovisningssystem som avses i 87 § i kommunikationsmarknadslagen, om det behövs för att prissättningen på parti- eller detaljmarknaden ska kunna övervakas.

Ett teleföretag, som ålagts skyldighet att använda ett kostnadsredovisningssystem, är skyldigt att välja en sådan godkänd och oberoende revisor som avses i revisionslagen (459/2007) för granskning av teleföretagets kostnadsredovisningssystem i samband med revisionen av teleföretaget. Revisorn ska upprätta en berättelse över granskningen som ska lämnas till Kommunikationsverket.

Enligt 88 § i kommunikationsmarknadslagen kan Kommunikationsverket meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter och vilket material revisorns berättelse ska innehålla. Kommunikationsverkets föreskrifter kan gälla allmänna uppgifter om teleföretaget som ska granskas, sättet att förrätta granskningen eller materialet som är föremål för granskningskyldigheten. Föreskrifterna kan även gälla kriterier på basis av vilka man kan konstatera huruvida teleföretagets verksamhet motsvarar de skyldigheter som ålagts företaget. Föreskrifterna kan även gälla det material som fogas till revisorns berättelse.

Teleföretaget ska enligt 88 § i kommunikationsmarknadslagen tillstålla Kommunikationsverket den berättelse revisorn upprättat före utgången av augusti månad efter det att teleföretagets räkenskapsperiod gått ut. Kommunikationsverket ska årligen offentliggöra en berättelse om hur kostnadsredovisningssystemen följs i teleföretagen.

2. MOTIVERINGAR TILL FÖRESKRIFTEN

2.1. CENTRALA ÄNDRINGAR AV FÖRESKRIFTEN

Genom föreskriften upphävs den av Kommunikationsverket givna föreskriften av den 1 september 2007 med samma namn (Kommunikationsverket 56/2007 M). Den nya föreskriften skiljer sig inte innehållsmässigt från den upphävda föreskriften, men föreskriftens struktur har förtydligats så att den nu innehåller separata bestämmelser å ena sidan om ärenden som ska gås igenom vid granskningen av kostnadsredovisningssystemet och å andra sidan om revisionsberättelsens innehåll.

Genom den nya föreskriften och denna motiveringspromemoria upphäver Kommunikationsverket sina anvisningar för granskningen av kostnadsredovisningssystemet av den 1 september 2007 (721/9314/2007).

18.12.2009

2.2. PARAGRAFSPECIFIKA ÄNDRINGAR AV FÖRESKRIFTEN

1 § Tillämpningsområde

Föreskriften tillämpas på granskningen av kostnadsredovisningssystemet i de teleföretag som genom Kommunikationsverkets beslut om betydande marknadsinflytande med stöd av 18 § i kommunikationsmarknadslagen ålagts skyldighet att använda ett sådant kostnadsredovisningssystem som avses i 87 § i kommunikationsmarknadslagen.

2 § Granskning av kostnadsredovisningssystemet

I paragrafen uppräknas de ärenden som revisorn åtminstone bör gå igenom vid granskningen. Vid granskningen ska man bedöma:

1) Om beskrivningen av teleföretagets kostnadsredovisningssystem ger en rättvisande och tillräcklig bild av kostnadsredovisningssystemet som teleföretaget använder och om dess koppling till priskalkylerna.

Med en rättvisande och tillräcklig bild avses att man utifrån beskrivningen av kostnadsredovisningssystemet kan få en sanningsenlig bild av hur företagets kostnader fördelas steg för steg från transaktionerna i bokföringen och från övriga bakgrundsuppgifter till priset på den enskilda reglerade produkten. Övriga bakgrundsuppgifter är bl.a. volymuppgifter, antal nätkomponenter, avskrivningstider, återanskaffningspriser och nuvarande bruksvärden samt avkastningsgrad för budet kapital.

2) Har kostnadsredovisningen utförts enligt Kommunikationsverkets föreskrift 55 A/2009 M.

Teleföretaget ska utföra kostnadsredovisningen enligt Kommunikationsverkets föreskrift om teleföretagens kostnadsredovisningssystem och beskrivningar av systemen. Revisorn ska vid granskningen bedöma huruvida teleföretagets kostnadsredovisning har utförts på det sätt som föreskriften förutsätter.

3) Har teleföretagets kostnadsredovisningssystem och de reglerade produkternas prissättning ett tydligt samband.

Priserna på reglerade produkter ska basera sig på priskalkyler. Det ska finnas ett tydligt samband mellan priset på produkten enligt prislistan och priskalkylen. Priskalkylerna ska bygga på de kostnadsuppgifter som företagets kostnadsredovisningssystem producerar. Priskalkylerna behöver inte heller enbart vara bundna till den gångna eller pågående räkenskapsperioden, utan de kan delvis även basera sig på uppskattningar av den framtida utvecklingen, till exempel på budgeten och volymprognoserna för det inkommande året.

4) Har priskalkylerna för reglerade produkter härletts från kostnadsredovisningssystemet.

Ett teleföretag som ålagts skyldighet till kostnadsorienterad prissättning ska innan priserna på reglerade produkter fastställs eller ändras uppgöra produktspecifika priskalkyler. Kommunikationsverket rekommenderar att sammanfattningarna av priskalkylerna upprättas i enlighet med de modeller som finns i bilaga till motiveringspromemorian till Kommunikationsverkets föreskrift om teleföretagens kostnadsredovisningssystem och

18.12.2009

beskrivningar av systemen (55 A/2009 M), med undantag av samtals-terminering i mobilnätet. Priskalkylen för avgiften för samtalsterminering i mobilnätet tillställs Kommunikationsverket som en separat kalkyl¹.

Revisorn ska kontrollera att priskalkylernas priser (t.ex. i fråga om samtalsterminering i mobilnätet) är härledda från uppgifterna i företagets kostnadsredovisning. Revisorn förutsätts dock inte ta ställning till lagenligheten i de reglerade produkternas prissättning eller kostnadsorientering. Revisorn ska ta ställning till en koppling mellan kostnadsuppgifterna enligt kostnadsredovisningssystemet och prissättningen.

5) Gällande vilka reglerade produkter existerar sambandet mellan priskalkylerna och priserna.

Viktiga reglerade produkter enligt paragrafen för vilka Kommunikationsverket i sina beslut om betydande marknadsinflytande ålagt skyldigheter att iaktta kostnadsorienterad prissättning och beträffande vilka revisorn ska gå igenom priskalkylerna är samtalsterminering i det fasta telefonnätet, samtalsterminering i mobilnätet samt öppning och uthyrning av abonnentförbindelser i det fasta nätet. Motsvarande produkter på marknaden för digitala tv-sändningstjänster är uthyrning av antennenplatser i radiomaster samt sammanställande av kanalknippe samt överförings- och sändarnättjänster. De viktiga reglerade produkterna kan ändras om marknads- och regleringssituationen förändras.

6) På vilket förfarande baserar sig prissättningen av reglerade produkter om inget samband har konstaterats.

Om teleföretaget inte har fastställt priset på en reglerad produkt enligt priskalkylen eller om enhetskostnaden enligt priskalkylen betydligt avviker från priset på den reglerade produkten ska revisorn reda ut på vilken grund företaget har fastställt priset på produkten och redovisa grunderna i revisionsberättelsen.

7) På vilka informationskällor baserar sig sifferuppgifterna i kalkylerna (tekniska och ekonomiska poster).

Revisionsberättelsen ska innehålla hänvisningar till informationskällorna till tekniska och ekonomiska sifferuppgifter. I priskalkylerna för reglerade produkter används vanligtvis olika tekniska uppgifter beroende på produkt (såsom kilometer parkabel eller samtalsminuter/antal samtal). Därtill visar kalkylerna de direkta och indirekta kostnaderna som allokerats till produkten, avkastningen på bundet kapital och beräknade avskrivningar.

8) Motsvarar de tillämpade allokeringsprinciperna för indirekta poster principerna i kostnadsredovisningssystemet.

Den av teleföretaget valda revisorn ska kontrollera att beskrivningen av teleföretagets kostnadsredovisningssystem ger en rättvisande och tillräcklig bild av de allokeringsprinciper som teleföretaget använder.

3 § Innehåll i och bilagor till revisionsberättelsen om granskningen

Paragrafen omfattar bestämmelser om de innehållsmässiga minimikraven i revisorns revisionsberättelse. Revisionsberättelsen bör åtminstone om-

¹ Kommunikationsverkets priskalkylmodell för samtalsterminering i mobilnätet, sk. FIFAC-modellen.

18.12.2009

fatta de ärenden som nämns i 2 § i föreskriften. Dessutom ska revisionsberättelsen innehålla en förteckning över de reglerade produkter som granskningen omfattat samt specificerade anteckningar om revisorns observationer och brister som framkommit under granskningen.

I 2 mom. i paragrafen föreskrivs vilka allmänna uppgifter revisionsberättelsen ska innehålla. De allmänna uppgifterna behövs för att identifiera revisionsobjektet och för att det ska vara lättare att jämföra berättelserna. I revisionsberättelsen avses med gransknings sättet att det ska framgå av berättelsen med vilka metoder och i vilken omfattning granskningen har genomförts.

Redovisningsperioden för vilken kostnadsredovisningssystemet granskas är den redovisningsperiod som senast löpt ut. Alla väsentliga förändringar som skett efter att redovisningsperioden löpt ut ska också beaktas. Väsentliga förändringar är t.ex. förändringar som kommer att ske eller som redan skett i de datasystem som är föremål för granskningen eller i kostnads- och prissättningsredovisningen, som ger ny information om företagets tillvägagångssätt som presenteras i revisionsberättelsen.

Enligt föreskriften ska teleföretaget lämna sammanfattningar av priskalkyler för viktiga reglerade produkter till Kommunikationsverket som bilaga till revisionsberättelsen. Kommunikationsverket rekommenderar att sammanfattningarna av priskalkylerna upprättas i enlighet med de modeller som finns i bilaga till motiveringspromemorian till Kommunikationsverkets föreskrift om teleföretagens kostnadsredovisningssystem och beskrivningar av systemen (55 A/2009 M). Priskalkylen för avgiften för samtalsterminering i mobilnätet tillställs Kommunikationsverket som en separat kalkyl. Att hyra ut antennplats är en ny skyldighet, där modellen för priskalkylen fastställs närmare när företag med betydande marknadsinflytande lämnar in sin första kalkyl till Kommunikationsverket.

Kommunikationsverket levererar sammanfattningsmodellerna för priskalkylerna i förväg till teleföretagen i elektroniskt format. Teleföretaget lämnar revisionsberättelsen och sammanfattningarna av priskalkylerna till Kommunikationsverket så fort som möjligt efter granskningen av kostnadsredovisningssystemet, dock senast före utgången av augusti månad efter det att teleföretagets räkenskapsperiod gått ut.

Kommunikationsverket publicerar årligen en berättelse om hur kostnadsredovisningssystemen iakttas i teleföretagen. Kommunikationsverkets berättelse om iakttagandet av kostnadsredovisningssystem i teleföretag är en offentlig handling och innehåller en sammanfattning av revisionsberättelserna om kostnadsredovisningssystemen.

Kommunikationsverket behandlar de priskalkyler som fogas till revisionsberättelsen som sekretessbelagda handlingar enligt 24 § 1 momentet 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (1999/621).

4 § Ikraftträdande

Föreskriften träder i kraft den 1 januari 2010. Revisionsberättelserna om kostnadsredovisningssystemen ska vara förenliga med den reviderade föreskriften från början av år 2010.

18.12.2009

5 § Erhållande av upplysningar och publicering

Paragrafen innehåller standarduppgifter om var föreskriften finns att tillgå.